

Postopki za izvrševanje sodnih odločb - Irska

KAZALO

- 1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?
- 2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?
- 3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?
 - 3.1 Postopek
 - 3.2 Glavni pogoji
- 4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov
 - 4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?
 - 4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?
 - 4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?
- 5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?
- 6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

1 Kaj pomeni izvršitev v civilnih in gospodarskih zadevah?

Na Irskem izvršba ni natančno opredeljena. V praksi pomeni dejanje, s katerim se uveljavi sodba ali sklep sodišča. Ta izvršilni ukrep običajno odobri sodišče, preden se izvede.

V nadaljevanju so navedena običajna sredstva za izvršitev sodb v civilnih in gospodarskih zadevah na Irskem.

Rubež

Ta ukrep vključuje rubež premoženja dolžnika po sodbi. Sodišče izda sklep na zahtevo upnika po sodbi, s katerim grofijskemu sodnemu tajniku (*County Registrar*) (v primeru Dublina ali Corca pa šerifu) odredi, naj zarubi premoženje do vrednosti sodno ugotovljenega dolga (vključno z vsemi nastalimi pravnimi stroški). To premoženje se lahko nato proda za poplačilo dolga.

Vpis v register

Obstoj sodbe lahko postane javen z njenim vpisom v register sodb pri višjem sodišču. Register vsebuje vse sodbe, katerih vpis so zahtevali upniki, in sicer ne glede na to, ali so bile izdane na okrajnem, okrožnem ali višjem sodišču. Ime in naslov dolžnika ter podrobnosti o sodbi se objavijo v nekaterih časopisih in gospodarskih publikacijah, kot je *Stubbs Gazette*. Poleg tega ta podatek evidentirajo kreditne institucije, tako da lahko neizpolnjena sodba vpliva na dolžnikov dostop do finančnih sredstev.

Pisna izjava pod prisego o hipoteki na podlagi sodbe

Upnik po sodbi lahko poda pisno izjavo pod prisego. Ko zadevno sodišče potrdi sodbo, se lahko ta izjava vpiše v breme dolžnikovega premoženja. Preden se izkupiček od prodaje premoženja izroči dolžniku, je treba z njim poravnati dolg, pri tem pa upoštevati prednosti drugih hipotek. Nadaljnja možnost je, da se pri sodišču zaprosi za izdajo sklepa o obremenitvi določenega premoženja in sklepa o prodaji premoženja.

Sklepi o obročnem odplačevanju/sklepi o odvzemu prostosti

V skladu z [zakoni o izvršitvi sodnih odločb iz let od 1926 do 2009](#) se lahko pri okrajnem sodišču vloži predlog za izdajo sklepa o izpolnitvi sodbe z obročnim odplačevanjem. Sodnik ob upoštevanju dolžnikovih sredstev določi znesek obroka, ki ga je treba plačati. Sklep o odvzemu prostosti se lahko izda samo zoper fizične osebe, ne pa zoper pravne osebe, tj. družbe. Če se sklep o obročnem odplačevanju ne upošteva, se lahko vloži predlog za izdajo sklepa o odvzemu prostosti. To dejansko pomeni, da vas lahko zaprejo, če ste sposobni plačevati, vendar plačevanje zavrnete.

Rubež dohodkov

Upnik po sodbi lahko pridobi sklep, s katerim je odrejeno, naj se zneski odtegnejo neposredno od dolžnikove plače. Učinek tega je, da dolžnikov delodajalec nakazuje plačilo neposredno upniku.

Sklep o izvršbi na denarno terjatev dolžnika do tretje osebe

Če je upnik po sodbi seznanjen z dolgom tretje osebe do dolžnika po sodbi, se lahko pri sodišču vloži predlog za izdajo sklepa, s katerim se tretji osebi odredi plačilo določenega zneska neposredno upniku. Sodišče po lastni presoji odloči, ali bo tak sklep izdalo ali ne.

Izvršba z imenovanjem upravitelja

Pri tem ukrepu sodišče imenuje upravitelja za, na primer, izkupiček od dolžnikove prodaje premoženja zaradi poplačila dolga. O imenovanju upravitelja po lastni presoji odloči sodišče.

Pomembno je opozoriti, da se za način izvršitve sodbe odločijo upnik po sodbi in pravni svetovalci. [Sodna služba \(Courts Service\)](#) ne predlaga nobenega določenega postopka. Ta seznam ni izčrpen, ampak je namenjen zgolj kratki predstavitvi postopkov, ki se običajno uporabljajo.

2 Kateri organ ali organi so pristojni za izvršbo?

Za izvršitev sodbe irskega sodišča bo morda treba pridobiti dovoljenje sodišča, ki jo je izdalo (glej zgoraj). V nekaterih primerih, kot sta rubež in vpis sodbe v register, predloga za izvršbo ni treba vložiti pri sodišču, ampak se lahko vloži pri zadevnem sodnem uradu.

Za sodbe iz drugih jurisdikcij EU je pristojno višje sodišče. Vendar pa je za redna plačila preživnine, potrjena kot evropski nalog za izvršbo v drugih jurisdikcijah EU, pristojno okrajno sodišče.

3 Kateri so pogoji za izdajo izvršilnega naslova?

3.1 Postopek

Izvršljive so sodne in nekatere izvensodne odločbe. To vključuje sklepe sodišča in tudi sodbe, izdane po skrajšanem postopku, ki jih vpiše sodni tajnik pri višjem sodišču ali grofijski sodni tajnik pri okrožnem sodišču.

Pogosto je treba za izvršitev sodbe pridobiti dovoljenje sodišča, ki je sodbo izdalo. V nekaterih primerih, kot sta rubež in vpis sodbe v register, predloga za izvršbo ni treba vložiti pri sodišču. Dovoljenje lahko izda zadevni sodni urad.

Za sodbe iz drugih jurisdikcij, ki jih je treba izvršiti v skladu z uredbami EU, je pristojno višje sodišče (za redna plačila preživnine, potrjena kot evropski nalog za izvršbo, pa okrajno sodišče). Pristojnosti v zvezi z Uredbo (ES) št. 44/2001 (nadomeščeno z Uredbo (EU) št. 1215/2012, ki se uporablja za sodne poravnave, potrjene ali sklenjene 10. januarja 2015 ali po tem datumu) so bile dodeljene višjemu sodnemu uradniku višjega sodišča (*Master of the High Court*), na javni obravnavi pa se lahko vloži predlog za razglasitev, da je sodba izvršljiva na Irskem, in pozneje izdajo sklepa za njeno izvršitev.

Sodba, potrjena kot evropski nalog za izvršbo, izdan v skladu z Uredbo (ES) št. 805/2004, se prizna in ima enak učinek kot sodba višjega sodišča ter se ustrezno izvrši. Za izvršbo rednih plačil preživnine, potrjenih kot evropski nalog za izvršbo, je pristojno okrajno sodišče. Nacionalni predpisi, s katerimi se ureja ta postopek, so navedeni v S.I. 274 iz leta 2011.

V primeru sodbe, izdane v zvezi z nespornim zahtevkom, ki jo je treba izvršiti v drugi jurisdikciji EU, je sodišče, ki je izdalo sodbo, pristojno za predloge v zvezi z njeno izvršitvijo na podlagi Uredbe (ES) št. 805/2004 o evropskih nalogih za izvršbo.

Predlog za izvršitev sodbe običajno pri sodišču (ali sodnem uradu) vloži delavec v pravni stroki, čeprav ni nujno, da ima upnik pravnega zastopnika. Vse predloge, ki se vložijo pri sodišču, mora vložiti lokalni delavec v pravni stroki, pri čemer predlogov ni mogoče poslati po pošti. Po pošti pa se lahko pošljejo nekateri predlogi, ki se vložijo pri sodnih uradih, na primer predlogi za rubež, vpis v register in potrditev sodbe za namene pisne izjave pod prisego o hipoteki na podlagi sodbe. O zadevni praksi in postopku lahko svetuje oddelek za sodbe pri višjem sodišču (e-naslov: HighCourtCentralOffice@Courts.ie).

Stroški (takse), ki jih naloži sodna služba, so minimalni, veljavne takse pa je mogoče poiskati v [odredbah o taksah](#) na spletišču [sodne službe](#). O stroških, ki lahko nastanejo zaradi najema pravnih svetovalcev (*solicitors*) in odvetnikov (*barristers*), se med seboj dogovorijo upniki in njihovi pravni zastopniki. Sodišče lahko naloži plačilo nekaterih ali vseh stroškov, ki nastanejo v izvršilnem postopku.

3.2 Glavni pogoji

Člen 15 [zakona o izvršitvi sodnih odločb iz leta 1926 \(kakor je bil nadomeščen s členom 1 zakona o sodiščih \(št. 2\) iz leta 1986](#) določa, da lahko upnik, kadar je treba dolg poravnati na podlagi sodbe, sklepa ali odredbe, pri okrajnem sodišču vloži predlog za izdajo sodnega poziva, na podlagi katerega se mora dolžnik udeležiti obravnave v zvezi s svojimi sredstvi. Predlog za izdajo sklepa o izvršbi je treba vložiti v šestih letih od datuma izdaje sodbe, sklepa ali odredbe. Upnik mora predložiti dokaze o prvotnem dolgu, dolžnik pa izpolniti izjavo o premoženju. S členom 16 zakona iz leta 1926, kakor je bil spremenjen s členom 9 zakona iz leta 1986, sta dovoljeni izvajanje dokazov in navzkrižno zaslišanje dolžnika ali upnika. Sklep o izvršbi je veljaven dvanajst let od datuma zadevne sodbe, sklepa ali odredbe.

4 Cilj in narava izvršilnih ukrepov

4.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet izvršbe?

Predmet izvršbe so lahko vse vrste premoženja, razen pokvarljivega blaga ali blaga, ki ga ima dolžnik za komisijsko prodajo.

4.2 Kakšni so učinki izvršilnih ukrepov?

Zaradi neizpolnitve sklepa sodišča se lahko zoper stranko, ki ne izpolnjuje obveznosti, uvedejo sankcije zaradi nespoštovanja sodišča. Kazni, ki jih lahko naloži sodišče, vključujejo denarne kazni ali odvzem prostosti, dokler se nespoštovanje sodišča ne odpravi. Trajanje odvzema prostosti osebe torej ni omejeno. To velja tudi za vse tretje osebe, ki kršijo pogoje sklepa sodišča.

Opozoriti je treba, da v skladu s členom 20 [zakona o izvršitvi sodnih odločb iz leta 1926](#) odvzem prostosti dolžniku zaradi neupoštevanja sklepa o obročnem odplačevanju ne učinkuje kot poplačilo ali odpis dolga ali dela dolga, upniku pa ne odvzema možnosti, da za izterjavo dolgov uporabi druga pravna sredstva.

Banke in druge finančne institucije imajo v zvezi z izpolnjevanjem sklepov sodišča enake obveznosti kot druge stranke. V okoliščinah, ki v sklepu sodišča niso posebej zajete, je treba upoštevati zakonodajo in predpise, s katerimi se urejajo osebni podatki, ki jih ima takšna institucija (na primer [zakon o varstvu podatkov iz leta 1988](#))).

4.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

V nekaterih sklepih je vedno naveden rok, do katerega mora zadevna stranka izpolniti pogoje sklepa, vendar pa ni vedno tako. Sodba velja 12 let, čeprav za nekatere izvršilne ukrepe, ki se lahko odobrijo, veljajo roki, ki so določeni v pravilniku sodišča ali zakonodaji. Primer je sklep višjega sodišča o rubežu, ki velja eno leto od izdaje. Po tem obdobju je potreben nov sklep o rubežu.

5 Ali se je zoper sklep o ukrepu mogoče pritožiti?

Pritožba se običajno ne vloga zoper sam izvršilni ukrep, kot ga je odobril sodni urad, temveč zoper meritorno sodbo ali sklep, na katerem ukrep temelji. Prizadeta stranka lahko pri pritožbenem sodišču vloži pritožbo za razveljavitev sodbe ali sklepa. Roki, v katerih je treba vložiti pritožbo, se razlikujejo in so:

- pritožba zoper sodbo ali sklep okrajnega sodišča pri okrožnem sodišču: 14 dni od izdaje sodbe ali sklepa;
- pritožba zoper sklep okrožnega sodišča pri višjem sodišču: 10 dni od datuma sklepa;
- pritožba zoper sklep višjega sodnega uradnika višjega sodišča pri višjem sodišču: šest dni od datuma potrditve sklepa, ali če je bil sklep izdan *ex parte*, od obvestila o navedenem sklepu, ali če je bil zavrnjen, od datuma take zavrnitve (en mesec od vročitve sklepa v primeru izvršitve tuje sodbe v skladu z Uredbo (ES) št. 44/2001);
- pritožba zoper sklep višjega sodišča pri pritožbenem sodišču: 10 dni ali 28 dni od potrditve sklepa, odvisno od narave zadeve;
- pritožba zoper sklep višjega sodišča ali pritožbenega sodišča pri vrhovnem sodišču: 28 dni od datuma potrditve sklepa.

6 Ali obstajajo kakršne koli omejitve izvršbe, zlasti v zvezi z zaščito dolžnika ali roki?

Sodba velja 12 let od datuma, ko je postala izvršljiva. Po tem obdobju na njeni podlagi ni več mogoče vložiti pravnega sredstva. Poleg tega za nekatere izvršilne ukrepe, ki se lahko odobrijo, veljajo roki, ki so določeni v pravilniku sodišča ali zakonodaji. Primer

je sklep višjega sodišča o rubežu, ki velja eno leto od izdaje. Po tem obdobju je potreben nov sklep o rubežu. Še en primer je, da je za izdajo sklepa višjega sodišča za rubež potrebno dovoljenje sodišča, če je od izdaje izvršljivega sklepa sodišča preteklo več kot šest let.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 10/08/2017